

smal. De militaire autoriteiten die voor de bewapening en de bevoorrading moesten zorgen, werden haast dagelijks voor problemen geplaatst die nauwelijks oplosbaar leken. De vliegtuigen van de Marineluchtvaartdienst en die van het wapen der Militaire Luchtvaart van het Knil konden bijvoorbeeld slechts in de lucht blijven als zij niet alleen over voldoende hoogwaardige benzine beschikten (die werd door een van de twee raffinaderijen te Palembang geleverd) maar ook over voldoende speciale smeeroilie. Noch Palembang, noch Tarakan en Balikpapan konden die olie leveren¹ — de marine en het Knil plachten ze te betrekken van een raffinaderij in Hamburg. Uiteraard werd na de Meidagen van '40 niets meer geleverd en men had alle vliegtuigen buiten gebruik moeten stellen als niet een stafflid van de Amerikaanse *Standard Oil*, concurrent van de BPM, snel naar de Verenigde Staten was gereisd teneinde er zorg voor te dragen dat een tanker met een paar duizend ton speciale smeeroilie onmiddellijk naar Indië onderweg ging.

★

Waar kon men elders moderne wapens vinden?

Een bescheiden aanvulling kwam van Engelse kant. *General Sir Archibald Wavell* had in december '40 de Italiaanse troepen in Libye teruggedrongen en hen nadien in Eritrea, een Italiaanse kolonie, en in het sinds '35 veroverde Abessynië opgeruimd — grote hoeveelheden Italiaanse wapens waren daarmee de Engelsen in handen gevallen. Een militaire missie van het Knil wist in Cairo te bereiken dat twee partijen aan Nederlands-Indië zouden worden afgestaan: een partij geweren (met munitie) en een partij mitrailleurs, mortieren en vlakbaangeschut. De eerste partij kwam omstreeks maart '41 in Indië aan: duizend geweren, vele daarvan door verwaarlozing nauwelijks bruikbaar, welke uitgereikt werden aan de (straks te behandelen) Stadswachten. De tweede partij arriveerde niet; Wavell hield haar vast toen Rommels *Afrika Korps*, dat de Italianen te hulp gesnel was, in april de Britten uit Libye begon terug te dringen naar de Egyptische grens.

In Engeland waren door het Knil in '37 bestellingen geplaatst, o.m. van 12 pantserauto's en 70 tanks. De pantserauto's waren spoedig gele-

¹ Balikpapan kon dat wél van begin '42 af, toen er een nieuwe installatie in gebruik was genomen om die speciale smeeroilie te vervaardigen.